



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia**

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

**Landsberg, Johannes Justus**

**Coloniae Agrippinae, 1630**

De cæremonijs monachorum, num in Eua[n]gelio sint traditæ. Cap. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

MON. Fidem Domino meo cum iureiurando præstiti, sed propterea non coactè, aut inuitus ipsi fidem seruo: Imò tam propensa voluntate, vel etiam propensiori, quam sine iuramento. Ita quoque de voto intelligo.

*De ceremonijs monachorum, num in Euangelio sint tradita.*

Caput XI.

Miles.

**P**Ræter hac tria vota, sunt adhuc alia multa, quæ geritis, & in vestra regula habetis, illane in Euangelio quoque continentur? MON. Etiam, & licet expressa ibi non habeantur, suæ tamen institutionis obseruationisq; causam cuncta ex Euangelio obtinent, hoc est, ex verbis, vel exemplis Christi, vel ex alijs sacris scripturis. MIL. Dic igitur mihi, cur tam frequenter ieiunetis, aut quid ad vos inde emolumenti redit? MON. Legistine quod

Ieiunijemolumenta  
Tob. 12.

3. Reg. 21.  
Ion. 3.

Exercitatio-  
nes mona-  
sticæ quid  
conferant.  
1. Cor. 9.  
Rom. 6.

Coloss. 3.

1. Cor. 6.

2. Cor. 11.

Matt. 4.

Matt. 17.

Marc. 9.

Luc. 2.

Matt. 9.

Luc. 3.

Luc. 6. 16.

1. Thess. 5.

angelus Tobiam laudans ait: *Bona est oratio cum ieiunio & elemosyna.* Et in veteri pariter & nouo testamento, quando aliquid cito Deum exorare volebāt, aliquot ante diebus ieiunatum est, ad eò, vt Achab idololatriæ ille Rex & Niniuitæ per suam ieiunando submissionem iram Dei flexerint, & iudicium Dei, quod ob sua sustinere scelera debuissent, declinauerint. O si tam castitatem, quam voluptat. carnis, amaretis, non, qui ex ieiunijs vel castigatione carnis fructus prouenirent, quæreretis: propria nimirum docti experientia, quid boni præstet corporis maceratio. Paulus benè sciuit ad quid ieiunium seu disciplina, labor, vigilia, & aliæ quamuis licitarum deliciarum abdicaciones, & castigatio carnis conferant, dum priori ad Corinthios epistola scribit: *Castigo corpus meum & in seruitutem redigo,* hoc est, subiugio spiritui, ne quum alijs predicauerim, ipse reprobus efficiar. Idem quoque Romanis cōsulit, quum illis sic scribit: *Sicut exhibuistis membra vestra seruire immunditiæ & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra seruire iustitiæ in sanctificationem.* Item ad Colossenses: *Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram,* id est, auferte & interdicitis illis voluptates & malas cupiditates. Lege etiam Paulum altera ad Corinthios epistola scribentem, quomodo doceat ipsos ieiunã & domationem carnis. Et in eadem epistola, imò alibi in omnibus ferè epistolis recenset, quantum aduersitatis, tribulationum, periculorum, contemptus, famis, sitis, persecutionis pertulerit. Quæ omnia macerationes curationesq; sunt carnis. Anne Saluator noster Christus ieiunauit? Dixit ne quoque genus dæmoniorum esse, quod non eijceretur, nisi oratione & ieiunio? Commendaturne Anna vidua, quod ieiunijs & obsecrationibus seruerit nocte ac die? Dominus Iesus, quum illi exprobraretur, quod sui discipuli non ieiunares, respondit: *Venient dies, quum ab eis auferetur sponsus, & tunc ieiunabunt.* Sic contigit etiam post Christi ascensionem, tum se ieiunijs exercuerunt, quemadmodum satis Actuum Apostolorum liber commemorat. MILLES. Quare multum oratis? MONACHVS. Christus multum orauit. Pernoctauitne in monte in oratione? Anne, inquit Christus, quoniam oportet semper orare & non desicere? Ita quoque Paulus Thessalonicenses commonefacit, vt sine intermissione orarent. Sed de corporis in oratione gestu in veteri legitimus instrumento, quod in faciem Patriarchæ prociderint.

Christus

DE MONASTERIIS ET MONACHIS DIAL.

Christus quoque super terram in faciem suam procidit iuxta montem Oliueti, velut Mattheus & Marcus scribunt. Lucas verò positus genibus ipsum orasse scribit. Hinc monasteria formam in orandi modo mutuata sunt.

**MILLES.** Quir non semper monachis fit copia loquendi? Nonnulli raro monachi loquuntur, & soli degunt. **MONACHVS.** Quando se Christus magis serio ad orationem dabat, presentiam aliorum hominum fugit. Ideo solus in deserto in ieiunio & oratione persistit, solus in oratione fuit iuxta montem, non modo suæ passionis tempore, verum etiam antea crebro. Idcirco ordines monastici, qui se magis orationi & exercitio spiritus tradunt, sunt crebrius etiam soli separatim. Quod autem monachis silentium iniungitur, ex verbis Christi id habet originem, quibus præmonemur, quod de omni verbo ocioso, quod locuti fuerint homines, reddituri sint de eo rationem: ane videtur tibi nos silendi æquam causam habere? **MIL.** Christus nõ tibi loqui prohibet, modo ne ociosè loquaris. **MONACHVS.** Recte ais, At si aliquis in eo præfidit, quod loqui velit, putet se ab inanibus verbis abstenturum, cito transgredietur. Lingua enim humana res est lubrica, quã nullus hominum domare potest, ex qua mox multa mala eueniunt, sicut in sua Iacobus epistola ad stipulatur. Quocirca nunquam melius lingua coerceri compefit potest, quam si illi omnis loquendi facultas dematur. Quid tibi videtur, citiusne & melius ociosa declinantur verba dum omnino taceatur, an cum frænum linguæ iniicitur, vt loquatur quidem, nec tamen peccet? **MIL.** Censeo facilius esse prorsus tacendo, quam loquendo, ociosis verbis non delinquere. **MON.** Imo cum in multiloquio non desit peccatum, nõ potest huic morbo aptius & rectius consuli, quam penitus silendo. **MIL.** Hinc iam colligere etiam possum, quod cum sceminas monasterium ingredi non finatis, fieri id propter cautionem ne quid mali admittatur. **MONACHVS.** Etiam. Siquidem Christus dixit, *Omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam moechatus est eam in corde suo.* Hoc si fit visu, quid igitur fit tactu & osculis? &c. Propterea procul igne à stipula remoueamus. **MIL.** Vt vt remoueat, quandoque secus audiui. **MON.** Audiueris licet quidlibet, facile crediderim monasticos homines inueniri qui faciant, quod ex regula non didicere, imò quod regula prohibet acriter punit. **MILLES.** Sicut ego, facere deberetis. Ego liberè, absque timore cum omnibus mulieribus conuersor. **MONA.** Proinde tam etiam castus es? **MI.** Qui vult esse continens, Deum pro continentia oret oportet. **MONACHVS.** Omnino verum est, sed hoc non sufficit, verum ipse etiam pro continentia laboret necesse est occasioneque impudicitie fugiat, tum sperare habet suam orationem exaudientem esse, non per infundibulum ipsi Deus continentiam ingeret. Pro ea laborare debet, nec tamen in suo labore præfidere, sed in auxilio Dei, quod ipsi, non sine suo tamen conatu & diligentia præstatur. **MIL.** Vidi, quosdam laicos monachos, qui non sunt sacerdotes barbam nutrire. **MON.** Miror hanc questionem, quum tu ipse barbam geras: atqui &, vt mihi videtur, ignoras quam obrem. **MIL.** Certè coniecisti. Dic mihi quare barbam gerant. **MONA.** Barba est illis admonitioni, viriles sensus vt habedos sibi meminerint, & assidui sinceri sint in vita religiosa: quippe qui sua scelera aut mortem animæ suæ lamentari, & gaudia etiam mundi fugere velint: atque ipsa

61  
Mat. 26.  
Marc. 14.  
Luc. 22.

Silentium & solitudinem cur monachi colant.  
Mat. 4.  
Luc. 4.  
Luc. 12.  
Mat. 14.  
Mat. 12.

Iacob 3.  
Linguam compescendi optima ratio quam sit.

rou. 10.

Formine cur à cenobiorum ingressu arceatur.  
Mat. 5.

Continentia vt obtineatur.

Barbam, cur gerant laici monachi.

Actus monachorum indifferentes vnde grati fiant Deo.

Luc. 2.

ipsa sua barba commoneantur, quod frater religiosus non debet hominum applausus querere, aut nitidus & pulcher velle videri, sed simplex & mundo despectus. Quando igitur frater istam consuetudinem siue recte promulgatam constitutionem suae regulae per obedientiam in se recipit, & barbam gerit, vt suam obedientiam propter Deum perficiat, quid ni id gratum sit Deo, qui causa & finis est, propter quem omnis fit obedientia? Ita etiam alios ritus omnes in regula, siue statutis expressos aestimare debes, Qui ex se neque boni neque mali sunt, sed propter finem bonum, ob quem instituti sunt, & ex bona intentione, qua obseruantur, fiunt Deo ( qui vltimus eorum omnium, quae tum agimus, tum omittimus est finis ) accepti & grati per obedientiam, qua se demittit homo & egreditur, & se homini propter Deum subiecit sicut se Deus propter homines deiecit & hominibus voluit esse subiectus. *MILES.* Animaduerto operis siue malitiam, siue bonitatem ex corde proficisci. *M. O.* Recte intellexisti. Nunc deinceps dicam tibi, vt alia omnia monachorum instituta & consuetudines eo spectent, quo Euangelium rite obseruetur, & diuinæ charitatis perfectio obtineatur.

Quod Lutherus male egerit, quemadmodum fructus eius decarant: & vnde illius impostura facile aduertatur.

Caput XII.

Miles.

**E**quidem ex paucis multa intellexi, his iam contentus ero. *MON.* Perfectio de re monastica multa satis audiisti. Iam porro etiam de tuo cogitares statu, teque conuerteres, & vitam in melius commutares, dum adhuc sanus es, tranquillamque conscientiam redderes. *MIL.* Nunquam meliori, quam nunc tranquillitate & quiete perfruitus sum, Habebam Parochum qui me grauabat, & absoluere nolebat, quod extra aedes meas dormiebam, donec iam tandem ex Euangelio doctus sum, non esse peccatum, quando expectare nequeo, dum vxor mea ex puerperio surgat, aut alioqui aptior fiat: siquidem saepe est infirma, & ego crebro sum peregre. *MON.* Quis caecum non hoc in medium produxit Euangelium, vt de eo Evangelistae non scriperint, & sancti patres nesciuerint? *MIL.* Eximius doctor Lutherus, qui nos consolatur, & dicit, quod caste viuere nequeamus. Ille scripturarum mysteria in apertum nobis protulit, quae tam diu delituerunt. *MON.* Credo propterea tanto tempore sub scamno latuisse, quia non sunt Euangelium Christi. Proh pudeat vos huius Mahumeticæ doctrinæ. Iam si tua coniunx quoque isto pacto faceret, videretur ne tibi bonam doctrinam sequuta esset? *MILES.* Perfectio vel sententia, dum peregre eram id cogitavi, & placet mihi, quod Catholico adhæret dogmati. *MON.* Hoc si in tua vxore ipse ceu bonum probas, & ab ea fidem exigis ipsi quoque serua vicissim fidem, & flagitiosum dogma desere. *MIL.* Si recte confiteri (quod sexennio nunquam feci) deberem, perspicio multa, tamen nullus mihi contra Lutherum conuincitur, quæ mihi rectæ rationi neutiquam consentanea videtur. *MON.* Cur igitur ipsi acquiescis? *MIL.* Ita ne huius imprudens es? Cur Euæ serpenti acquiescebat? quare multi homines diabolo obtemperant? non libenter te-

Lutheri dogma vt cum Mahumetico consentiat

Cur plerique Lutheri dogma bus acquiescant.

iuno,